

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱-۱- مقدمه	۱
۲-۱- بیان مساله	۲-۱
۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق	۲
۴-۱- اهداف پژوهش	۲
۵-۱- چارچوب نظری پژوهش	۲
۶-۱- روش پژوهش	۳-۲
۷-۱- قلمرو مکانی پژوهش (جامع آماری)	۳
۸-۱- قلمرو زمانی پژوهش	۳
۹-۱- روش نمونه گیری و تعیین حجم نمونه	۳
۱۰-۱- ابزارهای گردآوری داده ها	۳
۱۱-۱- روش تجزیه و تحلیل داده ها	۳
۱۲-۱- محدودیت پژوهش	۳
۱۳-۱- شرح واژه ها و اصطلاحات به کار رفته در پژوهش	۴
فصل دوم: سیر تاریخی نقاشی دیواری در ایران (از دوره پیش از اسلام تا دوره ایلخانی)	
۱-۲- دوره پیش از اسلام	۵
۱-۲-۱- دوره عیلام (ایلام)	۵
۱-۲-۲- دوره ماد	۵

۶	..... دوره هخامنشی	۱-۲
۸-۷	..... دوره اشکانی	۱-۲
۹-۸	..... دوره ساسانی	۱-۲
۱۱-۹	..... دوره اسلامی	۲-۲
۱۲-۱۱	..... دوره غزنویان	۱-۲-۲
۱۳-۱۲	..... دوره سلجوقیان	۲-۲-۲
۱۵-۱۴	..... دوره ایلخانان	۲-۲-۳

فصل سوم: نگاهی اجمالی به دوره ایلخانان:

۱۶	..... برآمدن ایلخانان	۱-۳
۱۸-۱۷	..... ویژگی های معماری دوره ایلخانان	۲-۳
۱۹-۱۸	..... آرایه ها و مصالح به کار برده شده در این دوران	۲-۳
۲۱-۲۰	..... طبقه بندی ساختمان ها در دوره ایلخانی	۳-۳
۲۴-۲۱	..... نگاهی اجمالی به شکل گیری شهر یزد و تغییر و تداوم آن تا دوره ایلخانی	۴-۳

فصل چهارم: معرفی پنج بنای ایلخانی شهر یزد

۲۶-۲۵	..... مدارس آرامگاهی	۱-۴
۳۴-۲۷	..... بقعه گنبد هشت (مدرسه حسینیان)	۲-۴
۴۴-۳۵	..... مدرسه کمالیه	۳-۴
۵۷-۴۵	..... بقعه سید رکن الدین محمد (مدرسه رکنیه)	۴-۴
۶۹-۵۸	..... بقعه سید شمس الدین (مدرسه شمسیه)	۵-۴
۷۵-۷۰	..... بقعه شیخ احمد فهادان	۶-۴

فصل پنجم: بررسی فنون دیوارنگاره های پنج بنای ایلخانی شهر یزد

۷۶	..... لایه های اصلی دیوارنگاره از عمق به سطح	۱-۵
۷۶	..... تکیه گاه Support	۱-۵

۷۶.....	۵-۱-آستر زبره Scrach Coat
۷۷-۷۶.....	۵-۳-آستر نرم Fine Coat
۷۷.....	۵-۴-لایه بوم کننده Primer
۷۸-۷۷.....	۵-۵-لایه های رنگ Paint Layers
۷۹-۷۸.....	۵-۲-مقایسه نتایج مطالعات فن شناسی صورت گرفته در چند بنای متعلق به دوره ایلخانی در ایران
۸۷-۸۰.....	۵-۳-فن شناسی دیوارنگاری در پنج بنای موردنظر
۹۴-۹۱.....	۵-۳-۱. فن شناسی بقعه گنبد هشت (مدرسه حسینیان)
۱۰۳-۹۸.....	۵-۳-۲. فن شناسی مدرسه کمالیه
۱۱۳-۱۰۷.....	۵-۳-۳. فن شناسی بنای بقعه سید رکن الدین (مدرسه رکنیه)
۱۲۲-۱۱۷.....	۵-۳-۴. فن شناسی بنای بقعه سیدشمس الدین (مدرسه شمسیه)
۱۲۷-۱۲۶.....	۵-۳-۵. فن شناسی بنای بقعه شیخ احمد فهادان
۱۲۸.....	۵-۳-۶. بحث و نتیجه گیری
۱۳۹-۱۲۹.....	پیوست
۱۴۲-۱۴۰.....	پی نوشت
۱۴۹-۱۴۳.....	منابع

فهرست جدول ها

صفحه

عنوان جدول ها

جدول (۱-۴): صفات و معانی نام خدا نوشته شده در شانزده طاق نمای زیر گوشواره ها.....	۵۳
جدول (۱-۵): نتایج رنگ های شناسایی شده در محراب الجایتو در مسجد جامع اصفهان.....	۷۹
جدول (۲-۵): نتایج رنگ های شناسایی شده در بنای پیر حمزه سبزپوش ابرکوه.....	۷۹
جدول (۳-۵): نتایج رنگ های شناسایی شده در بنای گبد سلطانیه.....	۸۰
جدول (۴-۵): نتایج رنگ های شناسایی شده در بنای مسجد آزادان.....	۸۰
جدول (۵-۵): نتایج فن شناسی در خانه حسینیان.....	۸۰
جدول (۶-۵): نتایج رنگ های شناسایی شده دیوارنگاره های بقعه پیربکران.....	۸۰
جدول (۷-۵): نتایج رنگ های شناسایی شده در محراب بقعه پیربکران.....	۸۰
جدول (۱-۳-۵): شناسایی رنگ های به کار برده شده در بنای بقعه گبد هشت (مدرسه حسینیان).....	۹۰-۸۹
جدول (۲-۳-۵): شناسایی رنگ های به کار برده شده در بنای مدرسه کمالیه.....	۹۷-۹۶
جدول (۳-۳-۵): شناسایی رنگ های به کاربرده شده در بنای بقعه سیدرکن الدین (مدرسه رکنیه).....	۱۰۶-۱۰۵
جدول (۴-۳-۵): شناسایی رنگ های به کاربرده شده در بنای بقعه سیدشمس الدین (مدرسه شمسیه).....	۱۱۶-۱۱۵
جدول (۵-۳-۵): شناسایی رنگ های به کاربرده شده در بنای بقعه شیخ احمد فهادان.....	۱۲۵-۱۲۴

فهرست شکل ها

عنوان شکل	صفحه
شکل (۱-۳): شجره نامه ایلخانان	۱۶
شکل (۴-۱): ترسیم کلمه «الملک اللہ»، نگارنده	۴۸
شکل (۴-۲): ترسیم «الله اکبر»، نگارنده	۴۸
شکل (۴-۳): ترسیم کتیبه «فَسَيَّكُنْهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»، نگارنده	۵۵
شکل (۴-۴): ترسیم کتیبه محمد بنای سیدر کن الدین محمد، نگارنده	۵۷
شکل (۱-۵): طرح ترسیمی از لایه های تشکیل دهنده دیوارنگاره، نگارنده	۷۶
شکل (۲-۵): طرح ترسیمی از لایه های تشکیل دهنده دیوارنگاری در پنج بنای مورد نظر، نگارنده	۸۷
شکل (۵-۳): نتایج XRD برای شناسایی رنگ سبز چرک گنبد هشت	۱۳۰
شکل (۵-۴): نتایج XRD برای شناسایی رنگ سبز چرک مدرسه کمالیه	۱۳۱

فهرست نقشه ها

عنوان نقشه	صفحه
نقشه(۱-۲-۴): پلان گنبد هشت.	۳۰
نقشه(۲-۲-۴): مقطع-نمای الف-الف، گنبد هشت.	۳۰
نقشه(۳-۲-۴): مقطع-نمای ب-ب، گنبد هشت.	۳۰
نقشه(۱-۳-۴): پلان مدرسه کمالیه.	۴۲
نقشه(۲-۳-۴): مقطع-نمای الف-الف، مدرسه کمالیه.	۴۲
نقشه(۳-۳-۴): مقطع-نمای ب-ب، مدرسه کمالیه.	۴۳
نقشه(۱-۴-۴): پلان مدرسه رکنیه.	۴۹
نقشه(۲-۴-۴): مقطع-نمای الف-الف، مدرسه رکنیه.	۴۹
نقشه(۳-۴-۴): مقطع-نمای ب-ب، مدرسه رکنیه.	۴۹
نقشه(۴-۴-۴): مقطع-نمای پ-پ، مدرسه رکنیه.	۴۹
نقشه(۱-۵-۴): پلان مدرسه شمسیه.	۶۴
نقشه(۲-۵-۴): نما و مقطع الف-الف، مدرسه شمسیه.	۶۴
نقشه(۳-۵-۴): نما و مقطع ج-ج، مدرسه شمسیه.	۶۴
نقشه(۴-۵-۴): نما و مقطع ب-ب، مدرسه شمسیه.	۶۴
نقشه(۱-۶-۴): پلان، بقعه شیخ احمد فهادان.	۷۴
نقشه(۲-۶-۴): مقطع-نمای الف-الف، شیخ احمد فهادان.	۷۵
نقشه(۳-۶-۴): مقطع-نمای ب-ب، بقعه شیخ احمد فهادان.	۷۵
نقشه(۱-۳-۵): پلان و مقطع نمونه برداری از بنای بقعه گنبد هشت (مدرسه حسینیان).	۸۸

- نقشه(۵-۳-۲):پلان و مقطع نمونه برداری از بنای مدرسه کمالیه.....95
- نقشه(۵-۳-۳):پلان و مقطع نمونه برداری از بنای بقعه سیدرکن الدین(مدرسه رکنیه).....104
- نقشه(۵-۳-۴):پلان و مقطع نمونه برداری از بنای بقعه سیدشمس الدین(مدرسه شمسیه).114
- نقشه(۵-۳-۵):پلان و مقطع نمونه برداری از بنای بقعه شیخ احمد فهادان.....123

فهرست عکس ها

عنوان عکس	صفحه
عکس (۱-۲): نمونه ای از نقاشی های صخره ای در غار میرملاس واقع در کوهدهشت لرستان.....	۵
عکس (۲-۲): نمونه ای از نقاشی های پیدا شده در باباجان تپه لرستان.....	۶
عکس (۳-۲): نمونه ای نقش بر جسته های دیواری دوره هخامنشی.....	۶
عکس (۴-۲): میترا در نخجیرگاه، دورا-اروپوس(سوریه امروزی).....	۷
عکس (۵-۲): شکارگر، دورا-اروپوس(سوریه امروزی).....	۷
عکس (۶-۲): نمونه ای از نقاشی کوه خواجه.....	۷
عکس (۷-۲): بانوی چنگ نواز، موزائیک از دوره ساسانی، اجرا توسط هنرمندان یونانی در بیشاپور.....	۸
عکس (۸-۲): برگی از کتاب ارثناگ مانی.....	۸
عکس (۹-۲): نخجیرگاه، شوش، سده چهارم میلادی.....	۹
عکس (۱۰-۲): قطعاتی از نقاشی دیواری از قصر جوسمالخاقی در سامرا.....	۹
عکس (۱۱-۲): نمونه ای از نقاشی های دیواری از قصیر عمره- متعلق به دوره امویان.....	۱۰
عکس (۱۲-۲): دو رقصه، کاخ جوسمالخاقانی، سامر، اوایل سده سوم هجری قمری.....	۱۰
عکس (۱۳-۲): زن گوسله بر دوش، سامر، ربع اول سده سوم هجری قمری.....	۱۰
عکس (۱۴-۲): شکارگر قوش به دست، نیشاپور، سده چهارم هجری.....	۱۱
عکس (۱۵-۲): نمایی از آیات قرآنی به خط کوفی.....	۱۲
عکس (۱۶-۲): نمایی از نقاشی موجود بر دیواره های برج های خرقان.....	۱۲
عکس (۱۷-۲): دو نمونه از بشقاب های سفالی با تکنیک هفت رنگ از دوره سلجوقی موجود در موزه متروپولیتن.....	۱۳
عکس (۱۸-۲): نمونه ای از کاشی های متعلق به دوره ایلخانی با نقش سیمرغ و اژدها، دو نماد رایج در هنر چین.....	۱۳

عکس (۱۹-۲): نمونه ای از هنر نگارگری دوره ایلخانی که در آن تاثیرات هنر چین دیده می شود.....	۱۴
عکس (۲۰-۲): گنبد سلطانیه - زنجان.....	۱۴
عکس (۲۱-۲): مسجد جامع اردبیل.....	۱۵
عکس (۱-۳): نمایی از ایوان ورودی مسجد جامع کبیر یزد، نگارنده.....	۱۷
عکس (۲-۳): مقبره شیخ عبدالصمد- نظر.....	۱۸
عکس (۳-۳): برج بارو های تماماً خشتی شهر یزد - دوره ایلخانی-آل مظفر، نگارنده.....	۱۹
عکس (۴-۳): ترکیب آجر و کاشی در گنبد، مسجد جامع کبیر یزد، نگارنده.....	۱۹
عکس (۵-۳): ترکیب کاشی و سفال، نگارنده.....	۱۹
عکس (۶-۳): نمایی از محراب گچبری شده در بقعه پیربکران، نگارنده.....	۱۹
عکس (۷-۳): نمونه ای از تزئینات دیوار نگاره دوره ایلخانی، نگارنده.....	۱۹
عکس (۸-۳): نمایی از مقبره اولجایتو(گنبد سلطانیه)- زنجان.....	۲۰
عکس (۹-۳): نمایی از مقبره خواجه عمام الدین- قم.....	۲۱
عکس (۱۰-۳): نمایی از مقبره سلطان حیدر- اردبیل.....	۲۱
عکس (۱۱-۳): نمایی از بقعه دوازده امام، نگارنده.....	۲۲
عکس (۱۲-۳): نمایی از محدوده برج و باروی یزد در دوره آل مظفر.....	۲۳
عکس (۱۲-۴): عکس هوایی سال ۱۳۸۶ - موقعیت بقعه گنبد هشت.....	۲۷
عکس (۲-۴): نمایی بیرونی بقعه گنبد هشت، نگارنده.....	۲۸
عکس (۳-۲-۴): نمایی از جبهه جنوبی صحن بقعه گنبد هشت، نگارنده.....	۲۸
عکس (۴-۲-۴): نمایی از فضای داخلی بنای گنبد، نگارنده	۲۸
عکس (۴-۲-۵): نمایی از محراب و مقرنس های گچبری و نقاشی شده، نگارنده.....	۲۹
عکس (۶-۲-۴): نمایی از تزئین به کار رفته در بالای جداره محراب، نگارنده.....	۲۹

عکس (۷-۲-۴): نمایی از تزئینات به کار رفته بر روی جداره جنوبی، نگارنده.....	۲۹
عکس (۸-۲-۴): نمایی از شمسه زیر گنبد و رنگ های به کار رفته در آن، نگارنده.....	۳۰
عکس (۹-۲-۴): نمایی از محراب و کتیبه قرآنی قاب دور محراب، نگارنده.....	۳۱
عکس (۱۰-۲-۴): نمایی از لچکی های محراب، نگارنده.....	۳۱
عکس (۱۱-۲-۴): موقعیت شانزده طاق نمای زیر گنبد، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۲-۲-۴): عبارات «المنیة لله»، و «الهيبة لله»، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۳-۲-۴): عبارات «الحكم لله» و «المآل لله»، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۴-۲-۴): عبارت «الملک لله»، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۵-۲-۴): عبارت «الكمالية لله»، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۶-۲-۴): عبارات «القوة لله»، و «الود[ود لله]»، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۷-۲-۴): عبارت «الملاذلة»، نگارنده.....	۳۲
عکس (۱۸-۲-۴): عبارات «الشکرلله» و «الحمدللله»، نگارنده.....	۳۳
عکس (۱۹-۲-۴): عبارات «الکرم لله» و «القدرة لله»، نگارنده.....	۳۳
عکس (۲۰-۲-۴): نمایی از کتیبه قرآنی و بخشی از آیات سوره یونس، نگارنده.....	۳۳
عکس (۲۱-۲-۴): عبارت «الشیخانیة لله»، نگارنده.....	۳۳
عکس (۲۲-۲-۴): عبارت «العبدیة لله»، نگارنده.....	۳۴
عکس (۲۳-۲-۴): عبارت «الفوqانیة لله»، نگارنده.....	۳۴
عکس (۲۴-۲-۴): عبارت «الشیخانیة لله»، نگارنده.....	۳۴
عکس (۲۵-۲-۴): عبارت «الرحمانیة لله»، نگارنده.....	۳۴
عکس (۱-۳-۴): عکس هوایی سال ۱۳۸۶ - موقعیت مدرسه کمالیه و مسجد جامع کبیر یزد.....	۳۵
عکس (۲-۳-۴): نمای بیرونی مدرسه کمالیه، نگارنده.....	۳۶